

Milliseid andmeid põllumaade kohta võib saada satelliitide abil?

Anu Reinart, Urmas Peterson, Kaupo Voormansik

Tartu Observatoorium

anu.reinart@to.ee

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

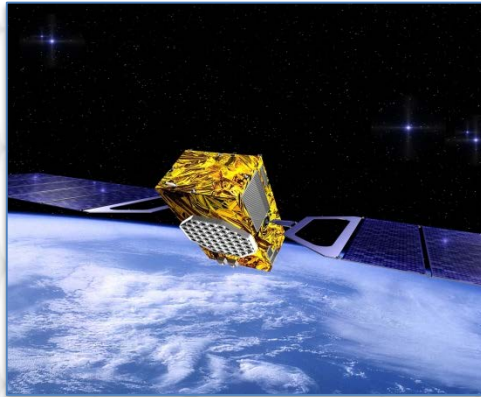
Eesti tuleviku heaks

Kosmosetehnoloogia valdkonnad

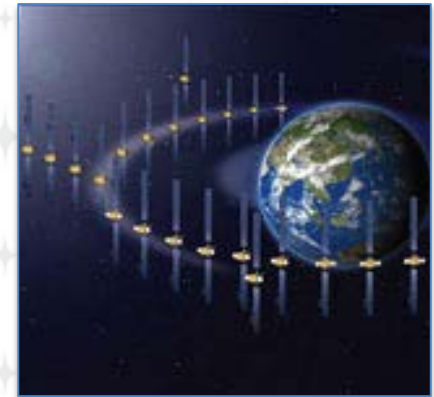
Maa jälgimine

Ilmannustused
Keskkonnaseire
Kaardistamine

Satelliit- navigatsioon

Navigeerimine,
Positsioneerimine
Turvalisus

Telekommuni- katsioon

television,
raadio, internet

INTEGREERIMINE ÜHTSESSE SÜSTEEMI

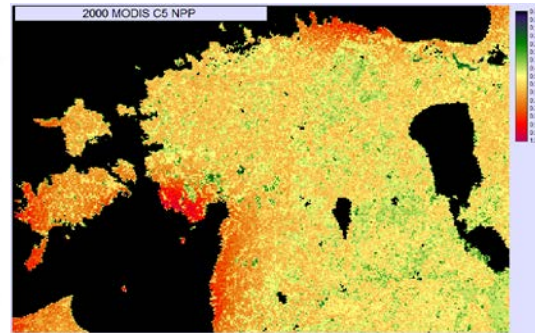
Kaugseirepildid

MIDA ME TEGELIKULT VAJAME?

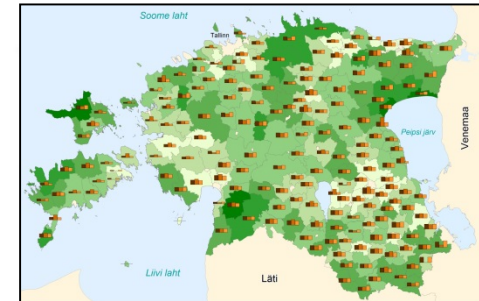
PILT

TULEM

ANALÜÜS, INFO

TEHNOLOOGIA KOSMOSES
MAAJAAMAD
ANDMEARHIIVID

TEADMISED, OSKUSED
PILDITÖÖTLUS
ALGORITMID
MÄÄRAMATUS, VEAD

VAJADUSED
TEADMISED VÕIMALUSTEST
TEADLIKKUS
MOTIVEERITUS

Satelliidipiltide info kasutatavus:

1. **Globaalne, suured maa-alad samaaegselt**
2. **Objektiivne, sõltumatu maavaldajast**
3. **Pikad aegread, ajas tagasiulatu info**
4. **(Pika)ajaliste ja sempooneete muutuste tuvastamine**
5. **Komplektne, mitmete oluliste parameetrite samaaegne kättesaadavus**

Põllumajanduses olulised parameetrid, mida saab hinnata satelliitidelt:

1. **Külvipinna suurus – saagikuse hindamiseks vajalikud ilmaandmed, väetamine, kasvumudelid**
2. **Biomass – modelleeritud seos terade hulgaga**
3. **Toetuste jagamise kontroll**
4. **Ülevaade haritava maa kasutusest:**

Missugused põllud on kasutusel ning mis on neile külvatud?

Missugused põllud on kasutusest väljas ja millal nad maha jäeti?

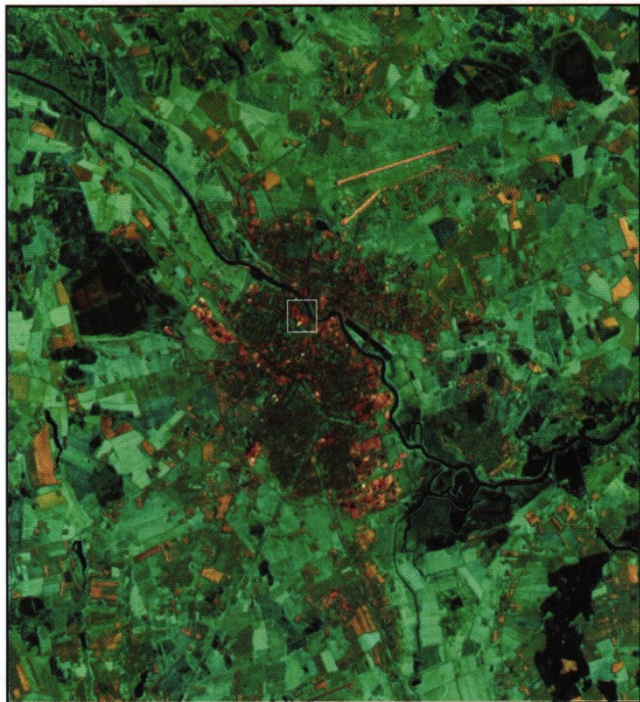
Missugused kord mahajäetud põllud on taas kasutusele võetud?

Lisainfo- Temperatuur, pinna niiskuse sisaldus, õhuniiskus,-
ilmaproгноosid, vee kättesaadavus ja kvaliteet

Landsat – alates 1975. a

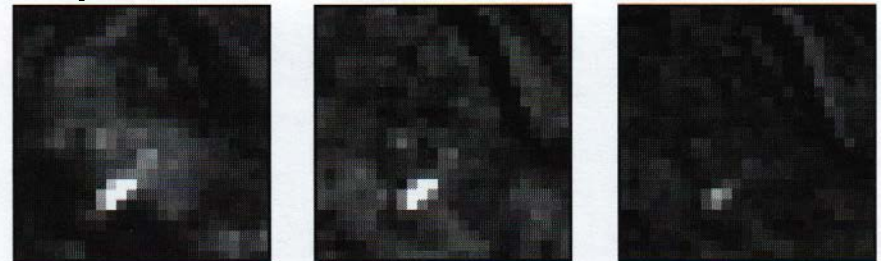
705 km kõrgusel, kiirusega 7.5 km /s

Ruumiline lahutus- *piksel*
Landsat TM 30x30 m
Landsat MSS 60x60 m
Resurs MSU-SK 160x160 m

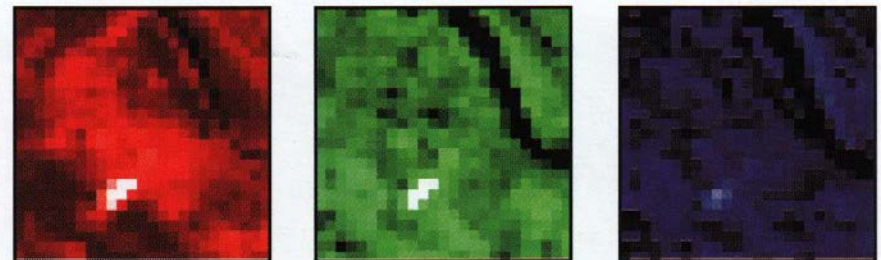

Tartu ümbrus, Landsat TM, 12. juuni 1995

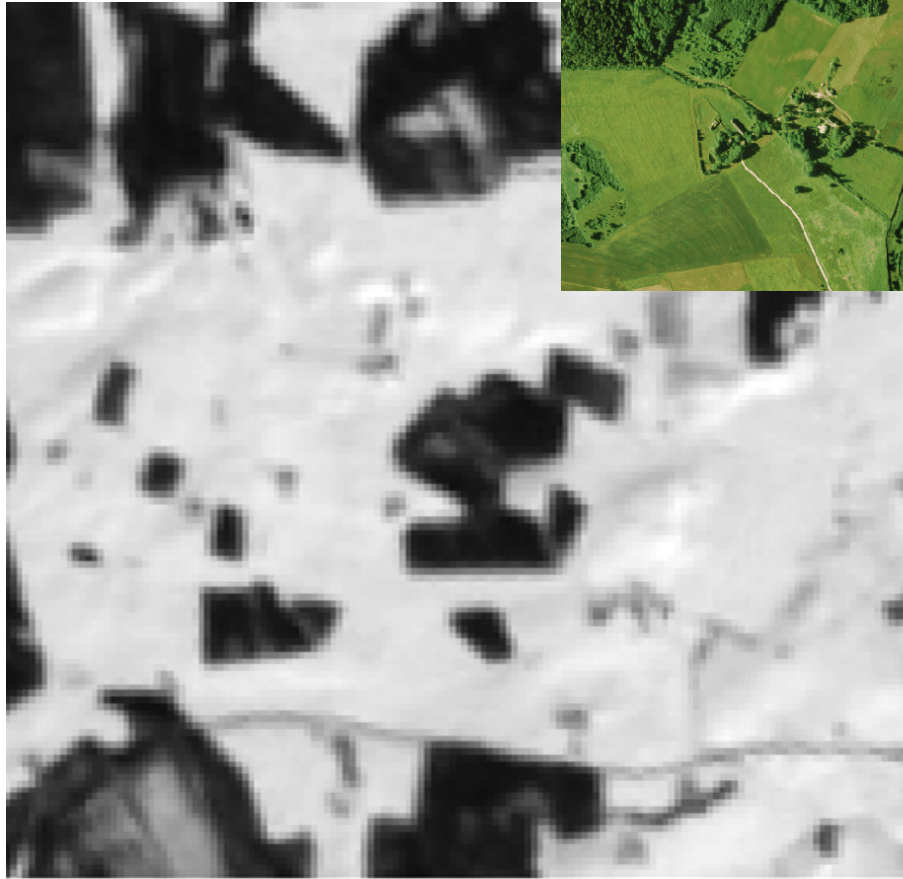
Spektraalne lahutus-*kanal*

Pikslite heledus halltoonides

Samad pikslid värvilisena

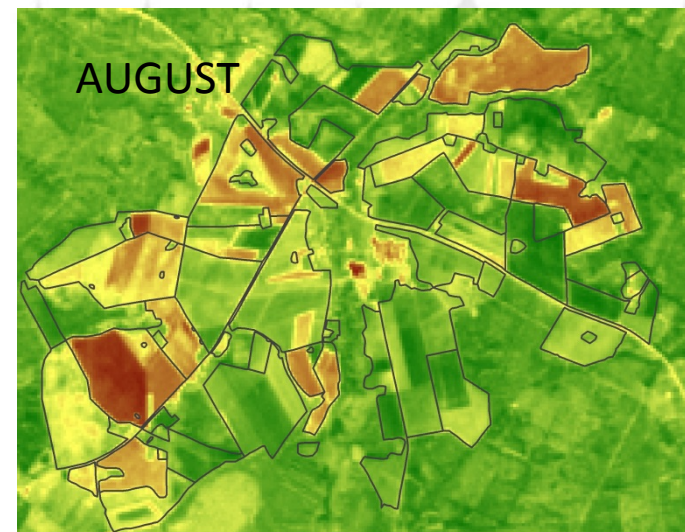
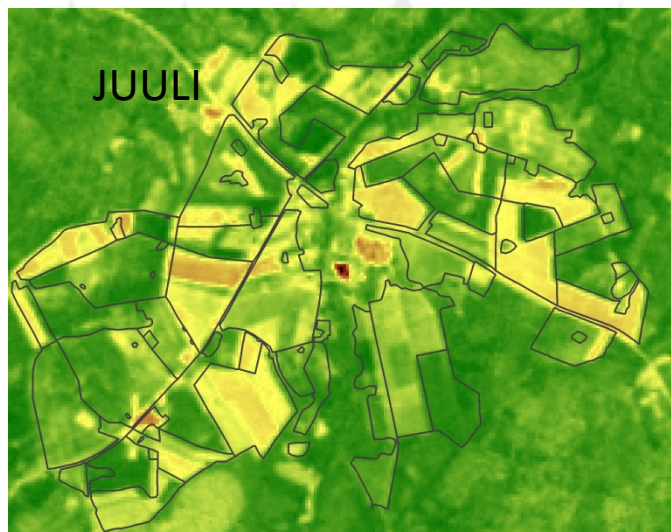
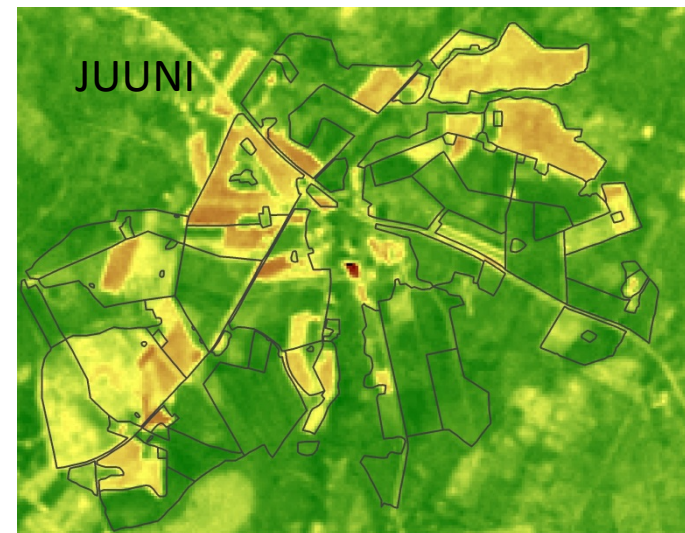
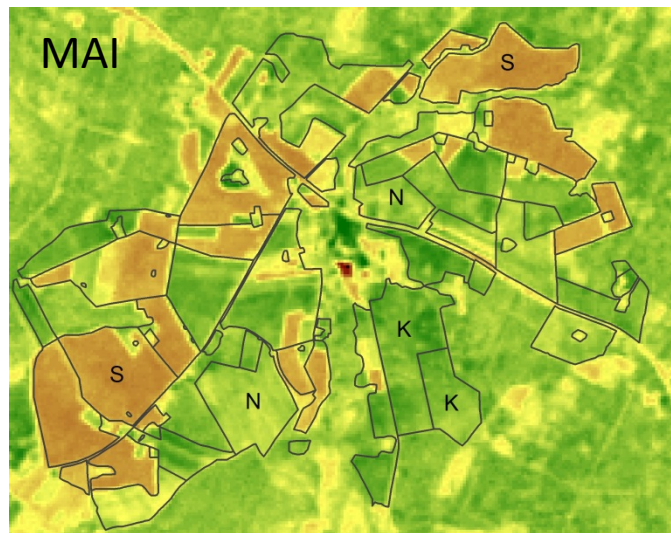

1996.a. märts, *Landsat TM*

2011.a. märts *SPOT HRV*

Puurmani põllud
suve kestel
Landsat TM
satelliidipiltidel
Vegetatsiooni
indeksi NDVI
värvilahendusega

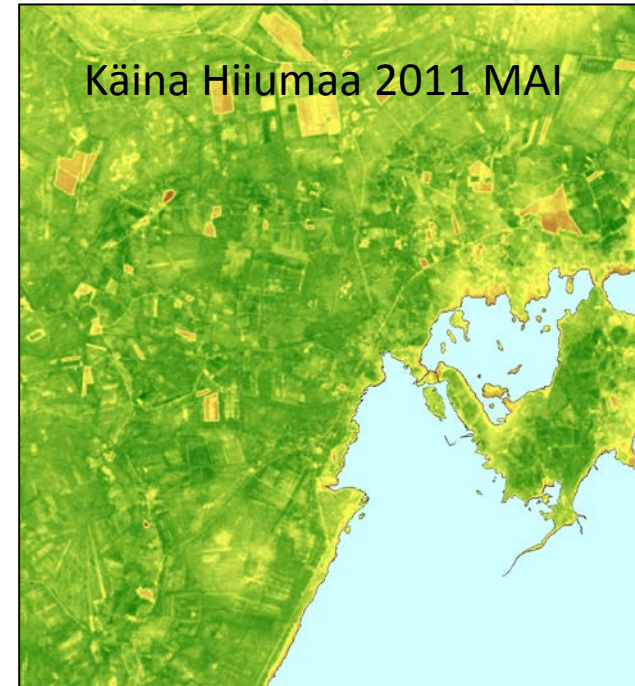
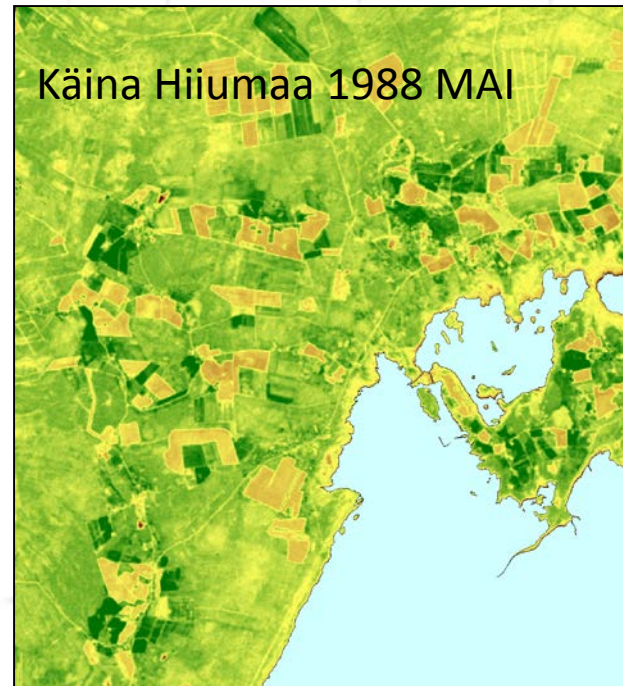
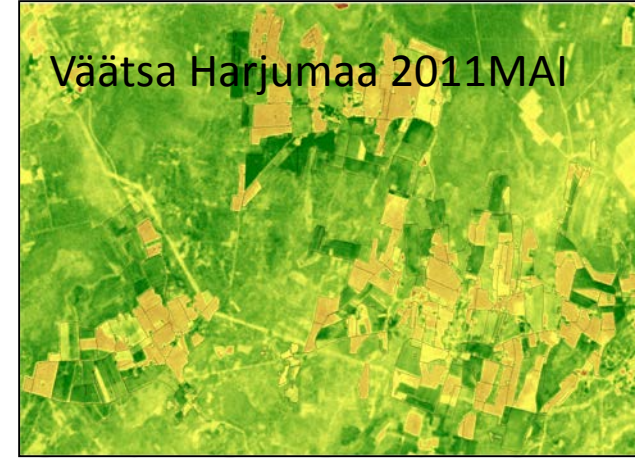
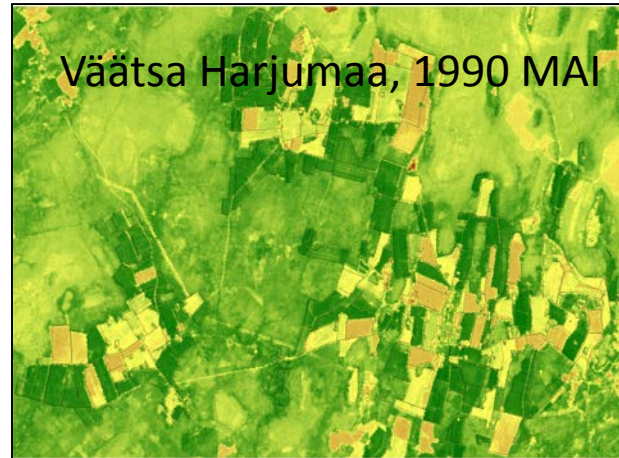
Kõlvikute
kasutusviis:
S – suvivili;
N – niidetav
rohumaa;
K – karjamaa.

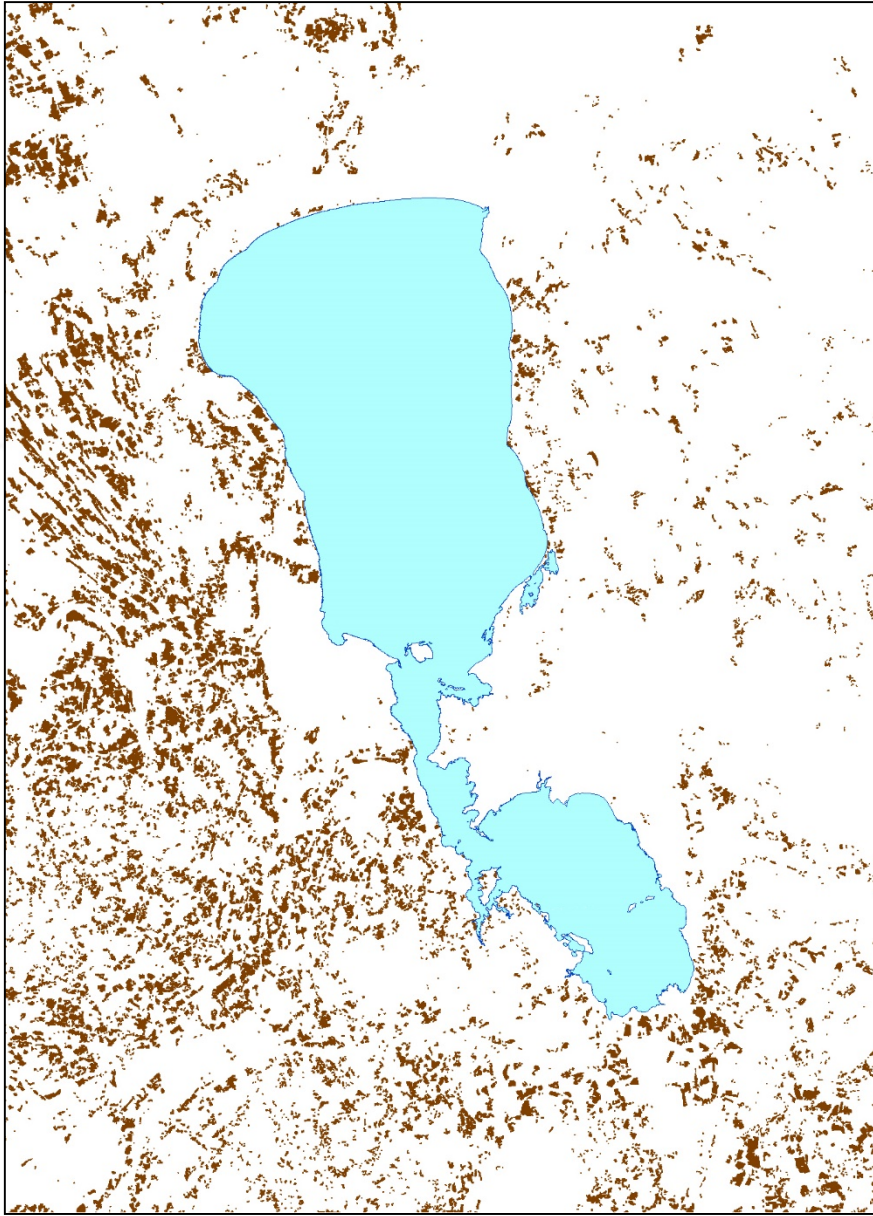

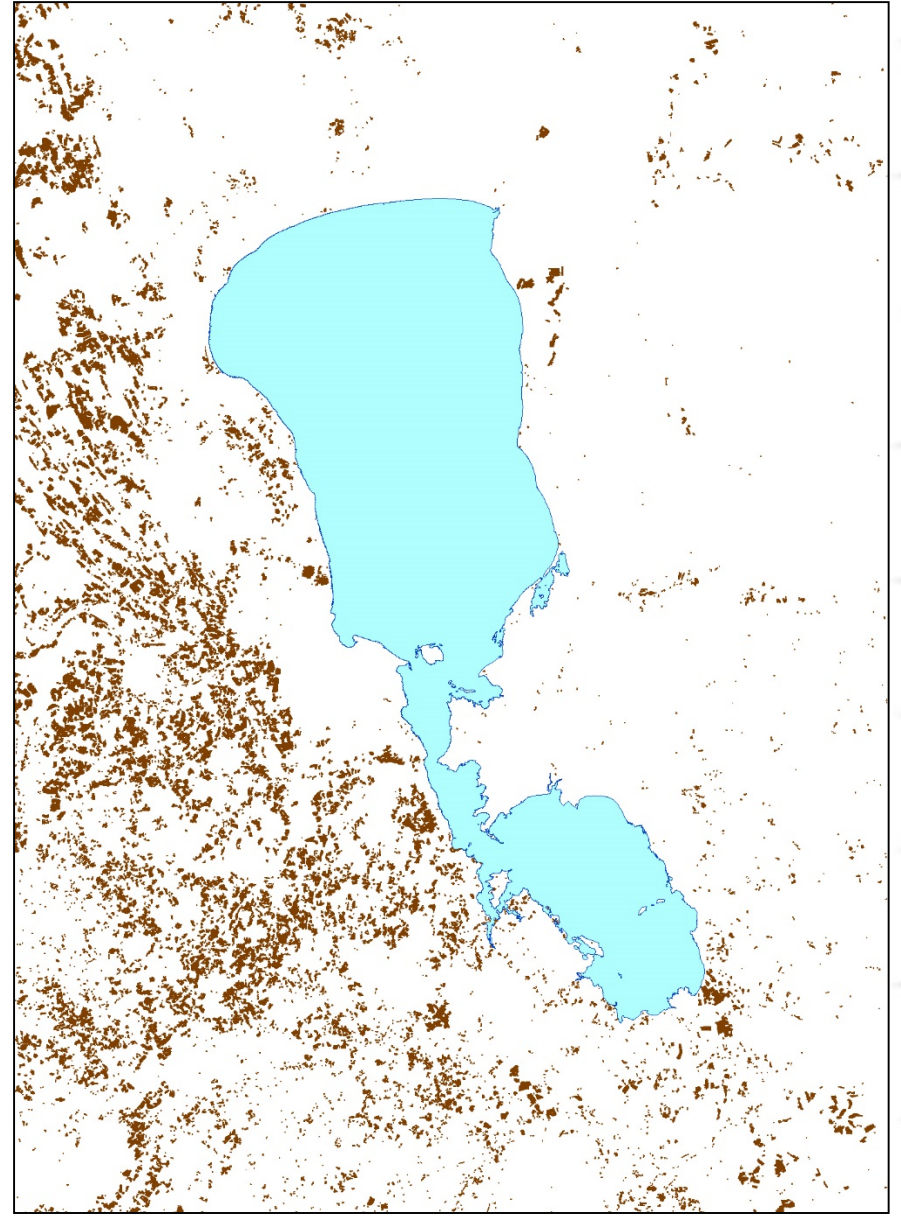
**Põllumajandusliku
maakasutuse
muutused
viimastel
aastakümnetel ei
ole Eesti piires
ühetaolised.**

**Landsat TM pildid
on *vegetatsiooni
indeksi NDVI*
värvilahendusega.**

Künnipinnad kevadel, mai 1990.a.

Künnipinnad kevadel, mai 2007.a.

Uued võimalused

Sentinel 1

- Kanderaketi start – 3. aprill 2014!
- Andmete saadaval alates suvest 2014.
- Põllumajandusrakendus teks on kasulikud eelkõige kahe polarisatsiooniga HH/HV ja VV/VH andmed.

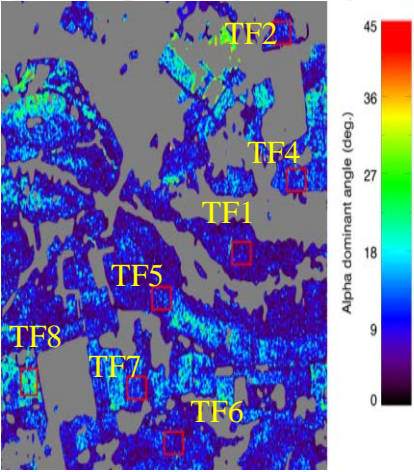

Tartu Observatooriumi radarseire võimekused põllumajandusrakendustes:

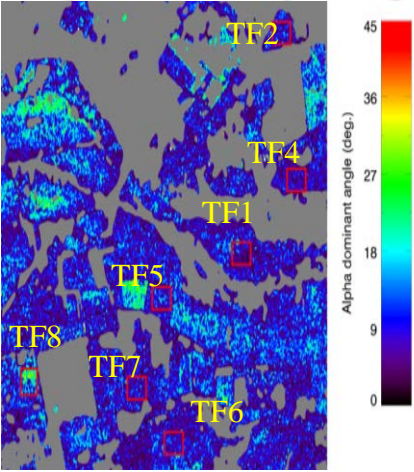
1. Niidetud alade tuvastamine polarimeetriliste X-laineala radaripiltide aegseeriatega abil.
2. Värskelt küntud ja/või taimkatteta põldude tuvastamine polarimeetriliste radaripiltide aegseeriatega abil.
3. Radaripõhise rohu kõrguse / biomassi hindamise meetoodika välja töötamine.
4. Põllukultuuride identifitseerimine polarimeetriliste radaripiltide aegseeriatega abil.
5. Saagikoristamise aja ja alade tuvastamine polarimeetriliste radaripiltide aegseeriatega abil.

Parim radari parameeter niidetud alade tuvastamiseks Matsalu 2011 eksperiment:

- 19.06.2011

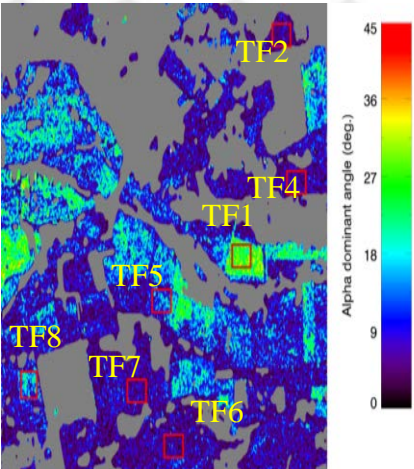

- 11.07.2011

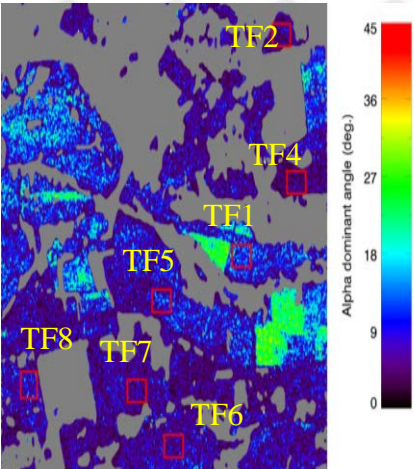

*Rohelised alad viitavad värskelt niidetud rohumaadele

- 02.08.2011

- 24.08.2011

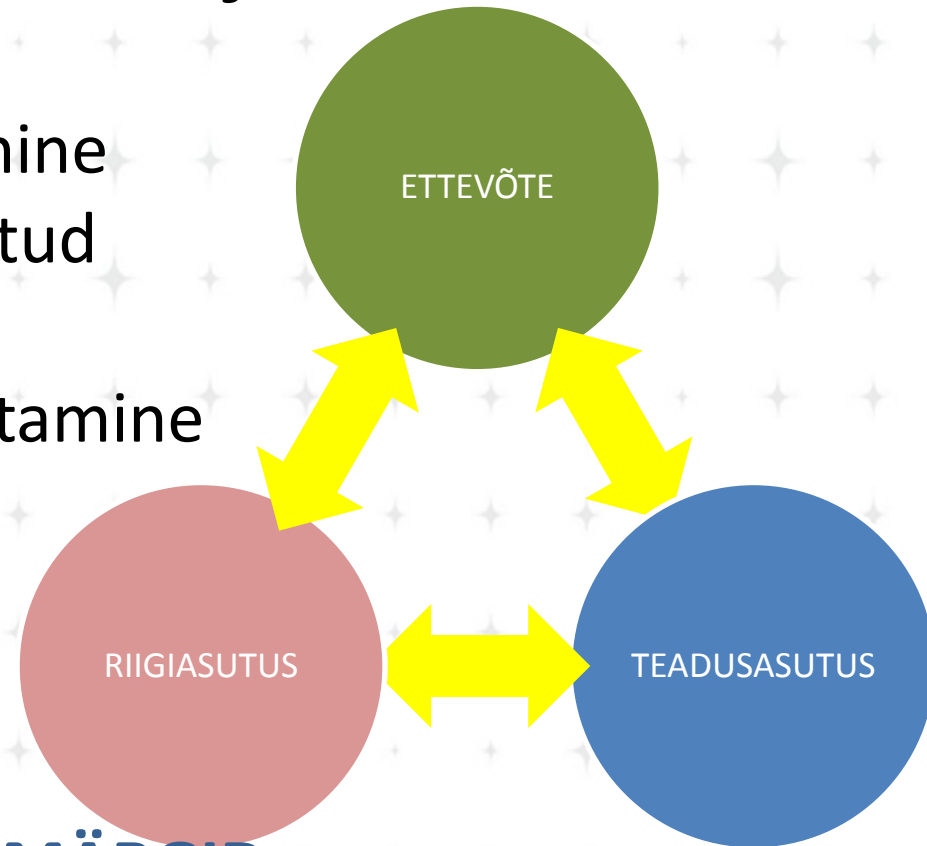
Kaugseirealase kompetentsi koondamine vastavalt avaliku sektori vajadusele

Eesmärk

Globaalsete tulemite valideerimine
Kohalikele vajadustele kohandatud
rakenduste väljatöötamine
Nõustamine, koolitamine, teavitamine
Jätkusuutlikkuse tagamine-

RIIKLIKUD HUVID,

RIIKLIKUD STRATEEGILISED EESMÄRGID

Avalikkuse teadlikkuse tõstmine kosmosetehnoloogia rakendustest ja valdkondlikud koolitused 2013-2014

1. Kaugseire põhimõtted ja andmekogud
metsanduse ja põllunduse valdkonnas: 29, 30
aprill, Tõraveres, Tallinnas
2. Radarkaugseire tulemite tutvustamine : mai
Tõraveres
3. Kasutajate erialagrupi koolitused
4. Valdkonnaülene Eesti kaugseirepäev: okt.
Tõraveres

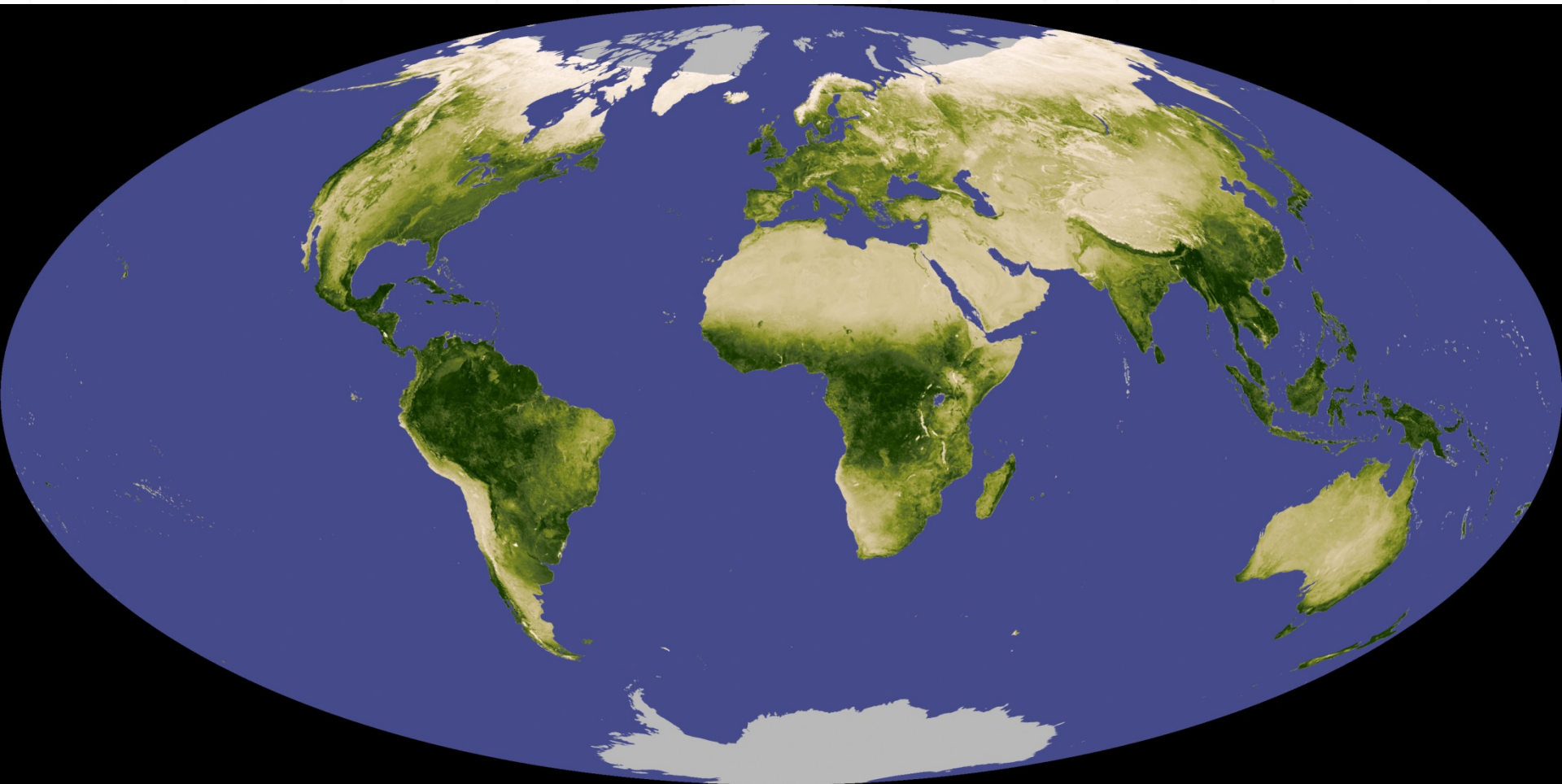
Copernicus User Awareness and Training Event, TALLINN 9-10 aprill 2014

Neli paralleelset õppesessiooni merenduse, maapinna, atmosfääri ja hädaolukordade valdkonnas.

Avatud diskussioonid, ümarlaud naaberriikide esindajatega kogemuste vahetamiseks

Emergency Management	Land Monitoring
Applications addressed include natural disasters, man-made emergency situations, and humanitarian crises	Applications addressed include agricultural monitoring, water availability monitoring, soil erosion monitoring, forestry monitoring, soil sealing and land take
Atmosphere Monitoring	Marine Monitoring
Applications addressed include air quality monitoring including ozone, UV & solar energy, emissions, and climate forcing	Applications addressed include marine environment monitoring (sea surface temperature, salinity), support of the Marine Strategy Framework Directive, and coastal ecosystem analysis

NASA -Globaalne NDVI $(\text{NIR}-\text{VIS})/(\text{NIR}+\text{VIS})$